

Vision for

Sct. Josephs Børnehave

En katolsk-kristen børnehave fyldt med læring i tæt samarbejde med Sct. Joseph Søstrenes Skole

Børnehavens målsætning bygger på det kristne- livs og menneskesyn. Det er vores opgave at fremme forståelsen for de kristne værdier, at vise respekt for den personlige værdighed hos medmennesket og lære børnene at skelne mellem godt og ondt, sandt og falsk. Vi søger at gøre børnene til selvstændige og selvhjulpne individer. Vi arbejder ligeledes efter Sct. Josephs Søstrenes skoles målsætning, hvor der står:

Skolen bygger hele sit virke på det katolsk-kristne livs- og menneskesyn og har som sit særlige kendetegn til formål at skabe et værdibaseret skolemiljø, hvor Evangeliets ånd af frihed og kærlighed er levende

Vision for SJBH

I en fremtidig kontekst forudser vi, at der vil blive flere private børnehaver i Guldborgsund kommune, som vil konkurrerer om stadigt færre børn. I denne konkurrence situation ønsker vi at markerer os på følgende måde:

SJBH skal være byens bedste børnehave, som med sit tilbud og sin størrelse ikke har svært ved at tiltrække børn. Forældrene skal tilvælge SJBH, fordi de har en oplevelse af, at der her er trygge rammer og masser af læring. SJBH skal sætte fokus på det enkelte barns læring og udnytte sin tætte tilknytning til Sct Joseph Søstrenes Skole, til at bane vejen for en god skolegang for det enkelte barn. SJBH skal ikke være en ”før-skole” men et sted, hvor børnene bliver udfordret på deres læring gennem leg og får lov at være nysgerrige og udvikler en sund higen efter viden og lærdom. SJBH skal være en inkluderende børnehave, hvor vi tager udgangspunkt i tanken: ”Mennesket gør det gode, hvis det kan”.

Strategi til at nå denne vision:

Vi ønsker at udnytte den mulighed, vi har for at knytte børnehaven endnu tættere til skolen, ved bevist at arbejde med børnenes læring i SJBH.

Børnene skal møde pædagogisk personale, som er velforberedte til hver enkel ting, og som har planlagt pædagogiske læringsforløb med udgangspunkt i det enkelte barns udvikling, har sat mål for deres arbejde, er i stand til at arbejde frem mod målene, og efterfølgende evaluere på, hvilken læring der har fundet sted for børnene. Hver dag skal indeholde nogle aktiviteter, som er planlagt med tydelige mål og evalueringskriterier.

Specielt vil vi arbejde med læring inden for områderne:

- Dansk i sprog og skrift
- Matematisk opmærksomhed
- Naturfaglige fænomener
- Engelsk i børnehaven
- Musisk og kreativ læring

Dansk i sprog og skrift

Kommunikative færdigheder / strategier

Kommunikative strategier handler om barnets evne til at indgå i fælles opmærksomhedssituationer med andre mennesker, og hen ad vejen kommer det i højere grad til at omhandle barnets evne til at inddrage andres perspektiv i sine strategier. Børn er fra de er ganske små ikke optaget af, hvad vi siger, men hvad hensigten er, med det vi siger. Det vil sige at børn ikke afkoder i forhold til ordets bogstavelige betydning, men i forhold til hele situationen, ordet siges i. Børn der har problemer med kommunikationsstrategier, har ofte pragmatisk vanskeligheder.[\[1\]](#)

Sproglig bevidsthed

Sproglig bevidsthed er et samlet begreb for det at kunne reflektere over sproget. Man kan reflektere over ordenes betydning, over måder at formulere sætninger på og over det at nogen ord lyder ens, når man siger dem, enten fordi de begynder med samme lyd, eller fordi de rimer. Det er en side ved sprogudviklingen, som det er vigtigt at støtte, når den viser sig. De voksne kan imidlertid gøre meget for at inspirere barnet til at reflektere over sproget, f.eks. under højtlesning, ved at stoppe op ved særlige ord og tænke højt over deres betydning sammen med barnet. Desuden begynder de fleste børn selv at lege med ordet/sproget. Det er her den voksne skal "gribe-sproget"

- Sproglig bevidsthed betyder, at barnet er i stand til at bruge sproget aktivt og samtidig forstå alle de usagte elementer, der eksisterer mellem linjerne af de sagte eller skrevne ord, dvs. reflektere over sproget. Det handler også om at forstå, at sprog er mere end lyde – det er også skrift, tal, symboler, der indgår i systemer som fx alfabetet.
- Sprog handler samtidig ikke kun om at formidle fakta, men kan også bruges til at "gøre" en masse ting: fortælle, forklare, drille, joke, osv. Samtidig har vi fænomener som ironi, overdrivelse, ordsprog, metaforer, osv.
- Det er også en del af den sproglige bevidsthed at kunne navigere i disse sproglige elementer på en fornuftig måde. Hvis et barn er svagt i sin sproglige bevidsthed, kan det have meget svært ved at indgå i sociale sammenhænge.
- Metasproglig bevidsthed betyder at kunne se på sproget "oppe fra" eller "ude fra". At kunne reflektere over sproget har fx stor betydning for barnet, når det senere skal lære at læse.
- Metasproglig bevidsthed kan også være at lege med sproget igennem fx gåder og vitser. Det kræver, at barnet kan gå fra den konkrete forståelse af sproget, som kendetegner de treårige, til en mere abstrakt tænkning om sprog, som begynder for mange børn omkring 3½-4 år.

Vi kan hjælpe barnet frem til en større sproglig bevidsthed ved at:

- Anvende sanglege og børnesange, som børnene lærer udenad og kan gennemføre med stor sikkerhed
- Anvende regler, f.eks. tælleremser som børnene lærer udenad og kan gennemføre med stor sikkerhed
- Leg med ord der rimer
- Leg med rytmen i ordet

Skriftsprog

Som vi også kalder "Tidlig læse- og skriveudvikling".

Mange forbinder stadig det at lære at læse og skrive med noget, der foregår i skolen. Det er også her, vi får de formelle færdigheder på plads, men der er intet til hindring for, at vi kan introducere helt små børn for det skrevne sprog sammen med det talte.

Det talte sprog er usynligt, så når vi retter børns opmærksomhed mod skrift, så oplever de, at ord kan blive synlige. De får dermed forståelse for, hvordan man kan bruge det skrevne sprog, på samme måde som de lærer om talens brug, når man snakker med dem.

Skriften gør talen og tanken mere konkret. Det er faktisk ikke mere vanskeligt eller abstrakt for børn at koble det skrevne ord KO med billedet af en ko, end det er at forbinde dette dyr med lydbilledet KO. Det hjælper tværtimod børnene at få en oplevelse af, hvordan sproget hænger sammen.

At arbejde aktivt med det skrevne sprog sammen med børn på 3-6 år handler altså ikke om formel bogstavlæring, men om at stimulere skrift gennem andre aktiviteter. Skriftsproget skal ganske enkelt leges ind. Denne leg skal altid foregå på barnets præmisser og indgå lige så naturligt i dagligdagen som det talte sprog med afsæt i barnets oplevelser og kontekst.

Emergent literacy kaldes det, vi arbejder med, når vi tidligt inviterer børn til at eksperimentere med at læse og skrive.

Tidlig skriftsprog

- Gør barnet opmærksom på det skrevne sprog ved at pege på ord, fx når I læser eller på ting, I støder på, bus, tog, bil, gade, vej, ZOO
- Skriv/sæt ord på legetøj og hverdagsting, fx med mærkater.
- Lad barnet legeskrive sit navn eller ord, der optager det, på tegninger, ordkort.
- Gør opmærksom på når du selv skriver og læser.
- Når I læser, så snak om korte og lange ord i teksten.
- Anerkend alle barnets eksperimenter med at skrive UDEN AT RETTE.

Dialogisk læsning

Dialogisk oplæsning er en metode, der bl.a. bruges til at komme i dialog med børn om bøger. I metoden stilles der både konkrete og abstrakte spørgsmål i forhold til teksten. De konkrete spørgsmål handler om, hvorvidt barnet forstår det læste, og de abstrakte spørgsmål handler om barnets evne til at forholde det læste, til sin egen verden og sine egne refleksioner. De første to slags spørgsmål giver pædagogen en mulighed for at undersøge barnets sproglige formåen, og de abstrakte spørgsmål giver pædagogen mulighed for at få et lille indblik i, hvad der rører sig i barnets liv af tanker og overvejelser.

Der findes flere forskellige måder at arbejde med dialogisk oplæsning på, og en af metoderne lægger meget vægt på, at børnenes ordforråd udvikles, og at den dialogiske oplæsning primært er et sprogstøttende tiltag. Denne måde at arbejde med dialogisk oplæsning på handler om at finde fokusord i teksten, som man i særlig grad arbejder med og konkretiserer.

En anden side af den dialogiske oplæsning er, at pædagogen kan være med til at udvikle barnets litterære dannelse. Den dialogiske oplæsning ses selvfølgelig som en måde at udvikle barnets sprog, men også en måde at udvikle barnets kendskab til litteratur, til bøgernes udformning og æstetik og til, hvorledes man indgår i sammenhænge og samtaler, hvori bøger indgår.

Eksempel på et kort forløb-

Målgruppe de ældste børn 5-6 årige

Varighed, forløbet afvikles i løbet af 1-2 dage

Læreplanstemaer:

Sprog

Kulturelle udtryksformer

Personlig udvikling

Sociale kompetencer

Mål:

Børnene skal kende til en histories opbygning med begyndelse, midte og slutning, samt opleve en forståelse af og indlevelse i historiens temaer.

Evalueringskriterier:

Vi skal opleve at børnene i deres egen ibog har en begyndelse, en midte og en slutning

I dette forløb skal børnene læse Kim Fupz Aakesons billedbog Vitello bygger en monsterfælde. Derefter skal de lade sig inspirere af bogens temaer og lave deres egen frie fortolkning af bogen.

Børnene laver deres bog i app'en Book Creator. I Book Creator kan man lave sin egen ibog. I ibogen kan indsættes både tegninger, fotos, film, lyd og tekst i et samlet dynamisk udtryk med mange udfoldelsesmuligheder.

Hvor forløbet Filmatiser med Stop Motion arbejder med børnenes evne til at gengive en bogs struktur med begyndelse, midte og slutning, så arbejdes der i dette forløb i højere grad med børnenes forståelse af og indlevelse i en histories temaer.

Aktiviteter:

1. Læs bogen

Inddrag principperne for dialogisk læsning, når I læser historien højt. Se evt. filmen Dialogisk læsning, hvordan? Legoglær.dk

2. Karakterer og scenografi

Bogen kan godt være lidt kompleks for aldersgruppen. Men ved at arbejde ud fra et simplificeret hovedspor, kan børnene godt håndtere historien, når den skal tematisk genskabes i app'en Book Creator.

Bogens grundfortælling kan koges ned til: Vitello er vild med monstre. Mor er træt af at høre om dem. Vitello bliver bange for sit tankespind om natten. Han laver en monsterfælde, som Mor går i. Vitello får lov at sove hos Mor.

Bogens personer og rekvisitter tegnes og klippes

Undgå at have bogen som visuel guide, men lad børnene bruge deres fantasi til udformningen af historien.

Spørg børnene, hvad bogen handler om, og støt dem i deres genfortælling.

Bed børnene komme med forslag til, hvilke figurer og ting, der skal tegnes og klippes - suppler afslutningsvis med dine ideer.

Hvem vil tegne hvad? Hvem skal tegne Vitello'er, hvem skal tegne mødre og monstre, senge, fælder eller tallerkener med uhyggelige madder?

Figurer og ting tegnes og klippes ud. Der må gerne bruges mange forskellige materialer til scenografien

3. Ibogen produceres

Beskrivelse på legoglær.gyldendal.dk

Matematisk opmærksomhed i børnehaven

Matematisk opmærksomhed er mere end bare at tælle og andet end at regne.

Matematiske aktiviteter i en tidlig alder er blevet påvist at have stor betydning for senere præstationer i matematik i skolen:

Børn fødes med matematiske færdigheder og har bl.a. medfødte evner til at kunne opfatte antal op til 3-4 elementer i mængde uden først at tælle.

Der er påvist en sammenhæng mellem børns evne til at skønne og deres evne til egentlig matematiske problemløsninger senere i livet. [\[2\]](#)

Forskere ved Northwestern University, har gennem et forskningsprojekt påvist, at de stærkeste enkeltfaktorer til at forudsige børns senere uddannelsespræstationer er mestring af tidlige matematiske begreber som bl.a. viden om tal og deres rækkefølge. Det viser sig desuden, at mestring af tidlige matematiske færdigheder forudsiger ikke kun fremtidige matematiske præstationer men også fremtidige læsepræstationer.

Overraskende nok gør det modsatte sig ikke gældende [\[3\]](#)

Matematikøjeblikke – de øjeblikke, hvor børnene undrer sig, eksperimenterer, forholder sig til mængder, størrelser osv., og hvor det giver mening, at pædagogerne involverer sig og måske udfordrer børnenes undren og tanke.

Arbejdet med matematisk opmærksomhed i daginstitutionen handler om at have fokus på og være bevidst om at skabe miljøer, hvor pædagogerne er opmærksomme på og nærværende i forhold til børnenes egen tilegnelse af matematiske begreber. Dvs. at få øje på de unikke situationer, hvor børnene alene eller sammen med de voksne beskæftiger sig med matematik på en legende, udforskende og eksperimenterende måde. At forstærke disse situationer eller igangsætte nye og derved udvikle matematiske erfaringsdannelse.

Eksempel på forløb-

Målgruppen alle børn

Varighed processen starter med et 3 dages forløb, senere følges der op på om onsdagen ved delefrugt

Mål:

Børnene skal lære pengeværdi op til 10 kr., samt lære at ”sælge” ”købe”

Evalueringskriterier:

Vi skal se at børnene har forstået princippet at betale, og få veksel”penge”

I dette forløb starter det med at vi snakker med børnene om at når vi handler ind til børnehaven bruger vi penge.

Børnene skal nu være med til at lave legepenge som vi putter i en pengekasse.

Sammen med børnene laver vi en lille butik. Det starter med at en voksen sidder ved kassen. Børnene skal købe og betale, den voksen sælger.

Hver onsdag har vi delefrugt. I en periode skærer vi ikke frugten ud i små stykker (på nær meloner og lign.) I denne periode skal børnene ”købe” frugt om eftermiddagen. Børnene kan købe 3 stk. dog ikke 2 ens stykker.

Når alle sidder ved bordet samler vi pengene ind i pengekassen.

Læringsmiljø:

1. dag snakker vi penge/værdi til morgensamling. Derefter kan alle børn være med til at lave legemønter.

Vi bygger en butik op, med forskellige tomme emballager.

De voksne:

- Altid være forberedt! Skrive til forældre om processen, ligeledes ang. delefrugten.

Evt. Om der er nogen der har tom emballage vi kan bruge i vores ”legebutik”

Succeskriterier:

- Børnene kan tælle til 10
- Forstår begreberne køb og salg
- Børnene kan forstå at pengene repræsenterer en bestemt værdi
- Børnene kan vente på tur i butik
-

Eksempel på et uge-forløb –

Mål:

Bevægelse og læring – geometriske figurer og boldleg

Med farvet tape og en god bold kan børn i alderen 3-6 år hurtigt lære forskellige geometriske figurer at kende. Legen med bold og geometriske figurer udvikler barnets motorik, mønstergenkendelse og forståelse for rum og form.

(Styrelsen for It og Læring)

Denne aktivitet kan anvendes til at lære om former og figurer gennem leg, hvor de geometriske figurer bliver mål for boldkast. På samme måde vil tal, bogstaver og symboler kunne leges ind i børnenes begrebsverden. Forskellen på et rektangel og et kvadrat eller et kryds og et plus, bliver med en bold leget ind gennem kropslig udfoldelse.

Formålet med aktiviteten er at styrke:

- Hånd-øje-koordination
- Genkendelse af geometriske figurer
- Hukommelsen
- Reaktionshastighed

Målgruppe:

Børnehave, Indskoling

Antal børn:

2-8

Materialer:

Farvet tape, evt. stopur (telefon eller tablet) og en bold (gerne ca. 15 cm i diameter med en form for 'softgrip'-belægning)

Aktivitet:

1 Lav et antal geometriske figurer på en bar væg med farvet tape. Det kan være retvinklede eller ligebenede trekanter, kvadrater, rektangler, cirkler o.l. (Pas på tapet eller filt ved brug af gaffer-tape. Elektriker-tape er et glimrende.

Et kvadrat eller et kryds og et plus, bliver med en bold leget ind gennem kropslig udfoldelse.

2 Lav et antal geometriske figurer på en bar væg med farvet tape. Det kan være retvinklede eller ligebenede trekanter, kvadrater, rektangler, cirkler o.l. (Pas på tapet eller filt ved brug af gaffer-tape. Elektriker-tape er et glimrende alternativ, der dog ikke er lige så holdbart.)

3 Vælg en instruktør, der fortæller hvilken figur der skal rammes. I starten vil det oftest være en voksen.

4 Børnene kaster på skift eller samtidig mod den udpegede figur. Det er ikke vigtigt, at børnene rammer figuren helt præcist, men mere om der kastes efter den udpegede figur. Gentag gerne samme figur flere gange.

5 Når børnene har forstået øvelsen kan farten sættes op og instruktøren kan for eksempel lave rækkefølger, som børnene skal huske.

Aktiviteten kan tilpasses og laves til en individuel konkurrence med brug af stopur eller pointtælling. Den kan laves til en holdopgave, hvor børnene tilsammen skal ramme alle figurer på tid, hvor de kan hjælpe hinanden med at huske rækkefølgen af figurerne. Legen kan tilpasses og forandres på et utal af måder - det er kun fantasien, der sætter grænser.

Naturfaglige fænomener

Vi tager udgangspunkt på barnets nærmiljø. Vi koncentrerer os om barnets interesse for natur og teknologi i dets hverdag og bygger videre på den viden de i deres liv hidtil har opnået.

Sansning: Sansindtrykkene i naturen er stærke og varierede, derfor styrker udelivet børns grundlæggende opmærksomhed og byder på alsidige oplevelser.

Motorik: Når børn bevæger sig i ujævnt og udfordrende terræn udendørs, forbedres balanceevne, grovmotorik og koordination.

Fysisk: Børn har et højt aktivitetsniveau og udfordres rent fysisk i naturen, derfor øges styrke samt udholdenhed og sygefraværet mindskes.

Socialt: Naturen byder på varieret social kontakt og der er rigelig plads. Det betyder større tolerance, færre konflikter og dannelse af andre legegrupper.

- Årets rytme:
vi fokusere på at børnene lærer om de 4 årstider.
- Vejrfænomener:
vi snakker dagligt om dagens vejr
- Hvor bor vi: i børnehaven har vi danmarkskort, globus og børnene kan pege på Danmark, og den by de bor i

- Hvor rejser vi hen:

på globus kan vi pege på det land børnene har været i, skal til og se afstanden mellem Danmark og rejsemålet.

- Dyr og planter:

vi tager periodevis i skoven, fra forår til efterår.

- Plante pral bønner (Hurtig i vækst)
- Lave et myre-terrarium
- Indkøbe sommerfuglelarver og følge larven frem til sommerfugl

Eksempel på forløb:

Målgruppe: Alle aldersgrupper

Varighed: 2 – 3 uger i små forløb

Læreplanstemaer:

Sprog

Kulturelle udtryksformer

Personlig udvikling

Sociale kompetencer

Mål:

Børnene skal blive bevidste om at planter gror, vokser. Børnene skal vide at rødder vokser under jorden og planten ovenpå jorden. At børnene ser og følger spiringsprocesser.

Børnene skal kende størrelsesforskelle, stor – lille, tyk - tynd

Evalueringskriterier:

Vi skal opleve at børnene kender processen fra frø - plante

Vi skal opleve at børnene eksperimenterer med forskellen på store/små, tykke/tynde.

Læringsmiljøer:

Både i skoven og i børnehaven.

På en skovtur har børnene bevidst samlet snegle og sneglehuse. Sneglene er taget med hjem i små spande som børnene hjælper med at bære hjem. I skoven har børn og pædagoger snakket om de planter vi ser. Ved hvilke planter er der flest snegle?

Hjemme i børnehaven

En pædagog foreslår at de laver et sneglekapløb hjemme i børnehaven. Børnene vælger hvilke snegle der skal konkurrere: En lille og en stor (vinbjergsnegl) Hvem vinder, den store mener børnene. Hvem vinder? Pædagogen prøver sammen med barnet at finde forklaringer på hvorfor?

Ude på legepladsen ved bordene, er der gjort klar til at børnene kan så deres egen pralbønne.

Der skal puttes jord i gennemsigtige engangsbægere, der skal vandes, der skal sås.

Det enkelte barn skal have mulighed for at sige fra, bede om hjælp

For at se hvad der sker i samme proces om planter vokser i mørke eller lys, skal børnene hjælpe med at så karse (Kan senere komme på børnenes rugbrødsfad) Vi sår karse der skal stå i soloplyst vindue og karse der skal stå i et skab. Børnene skal dagligt se forskellen indtil karsen er vokset op og kan bruges.

Børnene skal også være med til at vande.

De voksne:

Huske spande, være forberedte på forskellen på snegle. Evt. Søge på Google efter snegle i Danmark – skoven. Således at børnene lærer hvilke snegle de har med hjem.

Købe pralbønner, karse, vat, plantejord, engangsbægere, Sørger for at alt er gjort klart inden vi går i gang. En pædagog forklarer børnene hvad der skal forgå, de andre pædagoger sørger for at hjælpe de børn der har brug for det.

Succeskriterier:

Når børnene forstår at benytte naturen på en hensigtsmæssig måde, forstår hvordan vi passer på vores jord, planter og dyr.

Når de snakker om de ting vi har oplevet/lavet

Når børnene forstår sammenhængen mellem at så, gro, vokse

Ideer til videre forløb:

Huskeleg

- < >

Før I starter

Denne leg er simpel og ligetil, kræver ikke nogle særlige materialer andet end et par tæpper, men kan med fordel suppleres med nogle naturleksikaer. Brug aktiviteten ude på turen, og vælg optimalt en gruppe bestående af en håndfuld ad gangen.

- Find ting i skoven

Læg et tæppe ud ude i skoven. Først er opgaven til børnegruppen, at de skal rundt og finde forskellige ting i skoven. Der må kun lægges en af hver ting på tæppet. Hvis der eksempelvis er to forskellige blade, og I kan finde frem til forskellige navne på bladene, så er det godkendt.

Pædagogen kalder børnene hen, når der er 15-20 forskellige ting på tæppet. Sammen gennemgår I den enkelte ting. Hvem har fundet sneglehuset? Hedder denne svamp mon noget særligt? Hvilken fugl mon har tabt sin fjer? Måske får I også sorteret lidt ud, og I tæller nu alle de tilbageværende ting sammen.

- <>

De voksne skal huske:

1. Ca. 2 tæpper
2. Evt. Et/to naturleksikaer
3. Evt. iPad

Kilde: legoglær-Gyldendal

At lytte til børnene og blive inspireret af deres måde at tænke og handle på i legen får betydning for den måde, man planlægger og organiserer det pædagogiske arbejde i relation til pædagogiske læreplaner."

Engelsk i børnehaven

Vi kan se en fordel i at vores børn har et møde med engelsk allerede i børnehaven. Vi lever i en globaliseret verden, hvor børnene bliver præsenteret for engelsk via tv. De ældste børn i

børnehaven leger allerede med sproget. De spørger hvad betyder det? Eller hvordan siger man det?

Engelsk i børnehaven er ikke en undervisningsdel, men vi skal implementere overalt i hverdagen f.eks. ved at:

- Svarer barnet når det spørger
- Selv tage initiativ til at sætte engelske ord på i legen
- Korte samtaler i hverdagen på engelsk,

ex. How are you?

I live in Denmark

- I sangen
- Når vi tæller
- Når vi leger

- Gynger
- Bygger

Charlotte Bie fra UCC siger:

”Vi ved godt, at børn mellem 3 og 6 år simpelthen suger til sig af ny viden, og meldingen er, at deres engelsktilegnelse er overraskende god, når de rigtige, pædagogiske rammer er til stede. Børnene er interesserede, bl.a. fordi de er omgivet af engelsk i film, musik og ikke mindst de spil, de spiller på computer eller iPad. Man kan sige, at sproget faktisk findes i børnene i forvejen.”

Ofte begynder tosprogede børn først i børnehave i 2-3 års alderen, hvor de møder med samme nysgerrighed, ønsker og behov som danske børn. De skal selvfølgelig mødes med samme respekt som danske børn og have mulighed for at udvikle de samme sproglige kompetencer i forhold til behov, ønsker og kommunikation. Børnene bliver fra ca. 2 års alderen bevidste om at de bruger 2 sprog.[\[4\]](#)

Med skolereformen august 2014 indførtes engelsk i 1. Klasse.

Gennem de sidste 20-25 år har flere skoler, i Danmark, haft erfaring med engelsk i en tidlig fremmedsprogsundervisning fra 0-1.kl. På flere af skolerne har erfaringerne resulteret i permanente ordninger. Af observerede fordele kan ved en engelsk sprogstart i engelsk kan nævnes[\[5\]](#):

- Stimulerer den sproglige opmærksomhed.
- Styrker sprogproduktion - også på modersmålet - og giver sproglig selvtillid.
- Fremmer motorik og koordination.
- Øger koncentration og fokus.
- Styrker fantasi, oplevelse og legelyst.
- Kulturformidler.
- Er socialt opdragende, afstikker regler og rammer.
- Gør engelsk til et "brugssprog" og 2. sprog fremfor et fremmedsprog.

Eksempel på et længere varende forløb-

Målgruppe:

Alle børn i børnehaven

Varighed: mandag og fredag ved morgensamling over en længere periode

Læreplanstemaer:

Sprog

Kulturelle udtryksformer

Personlig udvikling

Mål:

Børnene skal lære at tælle på engelsk fra 1 – 10

Evalueringskriterier:

Vi skal høre at børnene uopfordret tæller bevidst på engelsk fordi de kan.

I dette forløb bruger vi tælleark, talkort.

Hver mandag og fredag tæller vi sammen med børnene på engelsk når vi tæller børnene. Ligeledes hænger vi talrække op som er på engelsk.

Det er vigtigt at vi gentager:

- Sådan husker børn
- Mennesker får en normal hukommelse, når de er omkring 7 år. Det skyldes, at sproget og begrebsapparatet først skal være tilstrækkeligt udviklet.
- Yngre børn har selvfølgelig også en udviklet hukommelse. Generelt fungerer den dog sådan, at børnene uden støtte sjældent kommer i tanke om noget, der er foregået for et stykke tid siden. Bliver de derimod mindet om oplevelsen, kan de godt huske den.
- Generelt sætter oplevelser sig bedre fast i børns erindring, hvis man bagefter taler om dem og hjælper dem med at sætte oplevelsen ind i en sammenhæng, børnene kan forstå.

I dagligdagen skal de voksne bruge tal på engelsk når de fx tæller kopper, tallerkner.

Som opsamling kan de ældste børn tegne tal på kopiark.

Læringsmiljøet:

- Børnene sidder i rundkreds. Den voksne der styrer morgensamling sidder på en stol således at børnenes opmærksomhed rettes mod den voksne.
- Børnene må sidde med deres bamseven. Der er ikke andet legetøj tilstede.
- Vi starter med en fællessang (Børnenes opmærksomhed skærpes når)
- Når børnene ”tæller sig selv” foregår det på engelsk, når vi når til 10, starter vi forfra, når vi igen er nået til 10, har, one and two, tilbage = 22 børn

De voksne:

- De voksne der sidder sammen med børnene, prøver at skabe så meget ro som muligt. Hvis der er børn der IKKE kan deltage, er de voksne enige om hvem der går ud med barnet. Ud vil sige at barnet sammen med den voksne forlader rummet. Den voksne bliver sammen med barnet, således at barnet ikke føler sig ekskluderet

Succeskriterier:

- Når børnene begynder at tælle på engelsk 1 – 2 – 3
- Når børnene gerne vil tælle længere
- At børnene leger med engelsk/dansk

Musisk og kreativ læring

Kreativitet

Kreativitet kan defineres som en proces, hvor man frembringer noget nyt og får noget til at eksistere, der ikke var der før, ved at kombinere allerede eksisterende ideer, forestillinger, tanker og materialer på nye og ukonventionelle måder.

Der er en lang tradition for at opfatte fantasi og kreativitet som væsentlige dimensioner i arbejdet med børn.

Kreativitet er en proces hvor eksisterende elementer i form af ideer, forestillinger, tanker, materialer, genstande, verbale og kropslige udtryk mv. sættes sammen på nye, ukonventionelle måder og danner noget nyt og alternativt til det allerede eksisterende og givne.

Der findes ingen entydig definition af begrebet kreativitet. Inden for forskningen defineres kreativitet forskelligt i overensstemmelse med de forskellige videnskabers genstandsfelter.

Den humanistiske forskningstradition opfatter kreativitet som et livsbærende menneskeligt potentiale, der i sit væsen handler om skabelse af liv. At få noget nyt, der ikke var der før, til at eksistere indebærer engagement i verden (medmenneskelig og genstandsmæssig) og personlig mod til at give sig hen til selve skabelsesprocessen.

Kreativt er også:

- At bruge farver af mange slags til at udtrykke sig med på papir og pap
- Næsten at kunne tegne "sig selv"
- At klistre mange farver på papir og pap
- At bidrage til udstilling af egne billeder/fremstillinger
- Ved billeder arbejdes med både rumlige og endimensionelle billeder. Det vil sige alt lige fra fremstilling af skulpturelle former, tegning, maleri, papirklip og collager

Musik/Drama

Ikke mindst musikken får en stor betydning for den hverdag som børnene indgår i, da musikkens følelsesmæssige udtryk, binder os sammen på en måde der giver børnene plads til forskelligheder, plads til at udvikles og ikke mindst glæden ved at være en del af fællesskabet. Legen i musikken er vigtig, og fordrer børnenes fantasi. De kan være med til at finde på inden for en præsenteret ramme, hvilket gør at mange sange og lege videreudvikles fra gang til gang, så børnene oplever, at de selv er med til at skabe. De bliver trygge ved at stå frem for hinanden, ved fx at spille noget, de andre skal efterligne.

Børnene bliver bevidste om måder man kan bevæge kroppen på, omkring periodefornemmelse, puls og dynamik; at musik kan være både lyd og stilhed. Deres sprog bliver styrket gennem både sang og remser, både remser der giver mening, og vrøvlremser, det kan være en udfordring at både sige og tromme. De finder ud af, at stemmen kan bruges på mange forskellige måder, og sætter pris på forskelligheden i lydniveauet, så alt ikke foregår i samme niveau. Det er nemt at sætte gang i vilde lege og kraftig sang og råb, men ligeså vigtigt at børnene fx kan nyde at ligge stille og lytte til sagte musik, eller hviske en remse. Kravene udvikles i takt med børnenes alder, om fx præcision, eftertænksomhed over hvordan og hvorfor man spiller/synger/danser som man gør, koncentration og det at lytte efter instrumenter mm, som alt sammen styrker børnenes selvstændige tanker og refleksion.

Musisk:

- At deltage i processer som indeholder musik
- Dans
- Kombineret optræden – musik og dans
- Der arbejdes med sang
- Spil på simple instrumenter, trommer, rasle æg
- Samtaler om forskellige musik genre
- Vi synger/spiller ved den fælles-skolefest

Drama:

- Der arbejdes ansigtsudtryk:
- ”Hvordan ser jeg ud når jeg er glad?”
- Små sanglege der dramatiseres
- Vi arbejder med ”Fri for Mobberi”
- Vi fortæller eventyr, hvor de voksne agerer figurene i eventyret.

Eksempel på forløb

Målgruppe: Alle

Varighed: hver onsdag i 3 mdr.

Mål:

Børnene skal blive trygge ved at spille på et instrument, rasleæg. De skal lytte og deltage samtidig. Børnene skal selv tage initiativ til nye sange og rytmer

Læreplans temaer:

- Kulturelle udtryksformer
- Sproglig udvikling
- Krop og bevægelse

Evalueringskriterier:

Vi ser/hører børnene deltage med sang, remser, musik, og bevægelse. At barnet selv tager initiativ, gerne med vrøvlerim og remser, kendte sange.

Læringsmiljøet:

Hver onsdag har vi musik/rytmik i forlængelse af vores morgensamling. Alle børn er velkomne til at deltage.

- Motorisk udvikling - når der laves fagter, rulles på gymnastikbold og spilles på instrumenter
- Begrebsmæssig udvikling og sprogstimulering - når der synges om forskellige dyr, handlinger og begreber.
- Rytmisk udvikling - når der spilles på instrumenter
- Social udvikling - når børnene interagerer med børn og voksne i sangaktiviteterne

Vi sidder alle på gulvet, der er ingen stole i lokalet.

Computeren skal være klar.

Sangmapper er delt ud til de voksne, som de selv skal have klar inden morgensamlingen.

- ME: har kufferter klar,
- Kopieret nye sange og delt ud til de voksne.

Plan for forløbet

De voksne:

- Hvis der er enkelte børn der ikke kan være med i længere tid, er deren voksen der tager det/de børn med ud på legepladsen. Dette skal foregå stille og roligt. På forhånd aftaler de voksne hvem der går ud.

Succeskriterier:

- Når børnene uopfordret synger, bevæger sig til musik, leger med sproget, Rim og remser, digter egne sange.

- Når børnene forslår sangvalg
- Når børnene ønsker at skråle med

Planlægning af pædagogiske forløb

Mål:

(Hvad vil vi arbejde med, hen i mod?)

Læringsmiljøet:

(Hvilke indretning, aktiviteter og muligheder skal være til stede?)

De voksne:

(Hvordan skal de voksne handle?)

Succeskriterier:

Hvordan kan vi se, at målene er nået?

Evaluerings af:

Indhold:

Hvad var vi sammen om?

(emne/aktivitet, tema, formål, mål, struktur)

De voksne:

(Hvordan bidrog den voksne til dette indhold?)

Hvilke erfaringer gjorde den voksne sig?)

Børnene:

(Hvordan bidrog det enkelte barn?)

Hvilken udfordringer hos barnet bidrog til aktiviteten?

Hvilke sider af det enkelte barn kom til syne?)

Børnegruppen:

(Hvilke samspil fandt sted mellem børnene i gruppen?

Hvordan svarede aktiviteternes niveau til børnenes udviklingsforudsætninger?

Hvad syntes børnene om aktiviteten?)

[1] (Pragmatik er læren om sproglige færdigheder i såvel skrift som tale. At have pragmatiske færdigheder betyder i praksis, at man er i stand til at udtrykke sprog passende i forskellige sammenhænge – *Sprogets milepæle 2014 af Helle Iben Bylander og Trine Kjær Krogh*)

[2] (Feigenson, Dehaene og Spelke 2004)

[3] (Duncan m.fl. 2007)

[4] (*Et sprog – flere sprog af Lis Klausen og Gry Hodal*”

[5] Kilde: *emu.dk*